

The Characteristics and Training Needs for Small and Medium Entrepreneurs in the Southern Thailand

**Somkao Runglertkengkrai¹ Jongpid Sirirat²
Yupawadee Somboonkul³ Saovanee Chulirachaneekorn⁴
Somchart Chulirachaneekorn⁵ Jirawan Samangsri⁶
and Rompo Ruangsong⁷**

¹M.B.A.(Accounting), Associate Professor,

²M.S.(Management), Assistant Professor,

³M.B.A.(Marketing), Assistant Professor,

⁴M.B.A.(Marketing), Assistant Professor,

⁵M.S.(Personel Management),

⁶M.Sc.(Computer Science),

⁷M.I.B.A.(International Business),

Department of Business, Faculty of Management Sciences,
Prince of Songkla University

Abstract

The objectives of the study are : 1) To identify specific characteristics of SMEs in the south and
2) To identify entrepreneurs' needs in self-improvement and development.

The steps in data collections are as following :

1. Choosing Songkhla, Surat Thani and Phuket as the representatives of the southern area since these 3 provinces are an important economic center, which can reflect the businesses scenario in the south.
2. Choosing the target population from the Industrial Factory Registration, Southern Travel Agent and Tourist Guide Registration, and Trade Registration in each province.

3. The areas chosen were : Muang District and Hat Yai District in Songkhla; Muang District and Phun Pin District in Surat Thani; and Muang District in Phuket.

4. Data collection from 3 sectors of businesses : industry sector, service sector and commercial sector both in retail and wholesale.

5. Identify the sample size from the ratio of population in 2.

6. The sampling was done through the business name list in 2. The total number of samples collected was 253. The amount collected in Songkhla, Surat Thani, and Phuket were 93, 80 and 80 respectively.

The findings from this study are :

1. The nature of SMEs :

1) There are some specific characteristics of the firms in each province.

2) There is rarely use of managerial skill in their operations.

3) The major obstacle in business operation is the uncertainty of the environment : seasonal and the characteristics of the business.

4) The entrepreneurs belief that the success of the business is through the famous and goodwill of the firm.

5) The specific characteristics of successful entrepreneurs are knowledge in human relations, decision-making ability, initiative, and systematic operations.

6) The entrepreneurs belief that location of the firm is the key success factor for business.

7) There is only 60 percent of entrepreneurs that can identify the weaknesses of their business.

2. Training needs for SME entrepreneurs are in the fields of marketing, management, production, accounting, and finance, even though they gave vary score to these fields, ranging from very low to average rating score.

3. The relationships among factors : provinces, type of business, length of operation, founders, current economic situation and its nature, the future of the firm, and entrepreneur information can identify the distinction of characteristics and training needs of SMEs.

The recommendations from the study are : 1) There should be more data analysis for SMEs in each province 2) The different factors in the training curriculum development for SMEs should be scrutinized and 3) There should be more comparative study and research with other countries to identify the similarities and the distinctions of SMEs.

Keywords : entrepreneurs characteristics, small and medium enterprises, training needs

ลักษณะและความต้องการการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในภาคใต้

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร¹ จงพิศ ศิริรัตน์²
ยุพาวดี สมบูรณ์กุล³ เสาวณี จุฬิรัชนิกร⁴
สมชาติ จุฬิรัชนิกร⁵ จิราวรรณ ลำอางศรี⁶
และ ร่มโพธิ์ เรืองสงฆ์⁷

¹ บธ.ม.(การบัญชี), รองศาสตราจารย์

² M.S.(General Business), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

³ พบ.ม.(การจัดการตลาด), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

⁴ พศ.ม.(การตลาด), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

⁵ M.S.(Personnel Management), อาจารย์

⁶ วท.ม.(วิทยาการคอมพิวเตอร์), อาจารย์

⁷ M.I.B.A.(International Business), อาจารย์

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์ของการศึกษาลักษณะและความต้องการการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้
คือ 1) ศึกษาถึงลักษณะเฉพาะที่สำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ 2) ศึกษาถึงความต้องการการพัฒนา
ตนเองของผู้ประกอบการ

การจัดเก็บข้อมูลได้กำหนดขั้นตอนดังนี้ 1) เลือกจังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต เป็นตัวแทนของจังหวัด
ในพื้นที่ภาคใต้ เนื่องจากจังหวัดทั้ง 3 เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญ และสามารถสะท้อนภาพการดำเนินธุรกิจใน
ภาคใต้ 2) เลือกประชากรเป้าหมายจากทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมของแต่ละจังหวัด สำนักงานจดทะเบียนนำเข้าเที่ยว
และมัคคุเทศก์ภาคใต้ และทะเบียนการค้าของแต่ละจังหวัด 3) กำหนดพื้นที่ที่เป็นตัวแทนของจังหวัดคือ จังหวัดสงขลา
เลือกอำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีเลือกอำเภอเมืองและอำเภอพุนพิน ส่วนจังหวัดภูเก็ตเลือก
อำเภอเมือง 4) กำหนดประเภทธุรกิจ 3 ประเภทคือ ภาคอุตสาหกรรม บริการ และค้าปลีกและค้าส่ง 5) กำหนด
จำนวนประชากรตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในข้อ 2) และ 6) การสุ่มตัวอย่างจะเลือกรายชื่อกิจการจาก
ข้อมูลในข้อ 2) จำนวนข้อมูลที่จัดเก็บได้ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา 93 ตัวอย่าง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 80 ตัวอย่าง
และจังหวัดภูเก็ต 80 ตัวอย่าง รวม 253 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาลักษณะและความต้องการการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า

1. ลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้มีลักษณะดังนี้

- 1) มีลักษณะเฉพาะของกิจการในแต่ละจังหวัด
- 2) ผู้ประกอบการยังไม่ได้้นำการจัดการสมัยใหม่มาใช้ในธุรกิจ
- 3) อุปสรรคสำคัญในการดำเนินธุรกิจคือ ความไม่แน่นอนของธุรกิจ อันเนื่องจากสภาพฤดูกาล และลักษณะธุรกิจ
- 4) ผู้ประกอบการเชื่อว่า ความสำเร็จของกิจการได้จากชื่อเสียงของธุรกิจที่สามารถสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า
- 5) ลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จคือ ความรู้ในงาน มนุษยสัมพันธ์ ความสามารถตัดสินใจ ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานมีระบบ
- 6) ผู้ประกอบการเชื่อว่า ท่าเลที่ตั้งเป็นจุดเด่นสำคัญที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ
- 7) มีผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 60 ที่สามารถระบุได้ว่าอะไรคือจุดด้อยของกิจการตนเอง

2. ความต้องการฝึกอบรม ผู้ประกอบการต้องการฝึกอบรมหัวข้อการตลาด การจัดการ การผลิต การบัญชี การเงิน ทั้งๆ ที่ให้ความสำคัญกับหัวข้อต่างๆ ในระดับน้อยมากถึงปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ พบว่า จังหวัด ประเภทธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ผู้ก่อตั้งกิจการ ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ ลักษณะผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ อนาคตของกิจการ ข้อมูลของผู้ประกอบการ สามารถอธิบายความแตกต่างของลักษณะและความต้องการการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาคือ 1) ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแต่ละจังหวัด 2) การจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม ควรนำปัจจัยที่แตกต่างกันมาประกอบการพิจารณาสร้างหลักสูตร และ 3) ควรศึกษาและวิจัยในเชิงเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ความเหมือนและแตกต่าง

คำสำคัญ : ลักษณะผู้ประกอบการ, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ความต้องการการฝึกอบรม

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกิจการที่มีจำนวนมาก สามารถผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย การดำเนินกิจการอาศัยเงินทุนไม่มากนักจากนี้ยังอาศัยฝีมือและทักษะของผู้ประกอบการเป็นหลัก ในภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศมีปัญหา กิจการขนาดกลางและขนาดย่อมกลายเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้, 2542) เศรษฐกิจของภาคใต้ในภาคเกษตรยังคงพึ่งพาการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน และสัตว์น้ำ เป็นต้น ทางสาขาการท่องเที่ยวในภาคใต้มีสถานที่ท่องเที่ยวหลักคือ ภูเก็ต และเกาะสมุย สาขาดังกล่าวจะมีผลต่ออุตสาหกรรมโรงแรมและการท่องเที่ยว

ลักษณะการประกอบการของกิจการดังกล่าวข้างต้นเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้ประกอบการจะต้องให้ความสนใจทางด้านการจัดการในทุกด้าน ทั้งทางด้านการจัดการบุคคล การเงิน การบัญชี การตลาด และการผลิต จากการศึกษาพบว่า สัญญาณที่แสดงความสำเร็จของกิจการประกอบด้วย (Blanchard, Schewe, Nelson, & Hiam, 1996, 218)

1. การวางแผนทางธุรกิจ เป็นการกำหนดแผนงานที่ชัดเจนทั้งทางด้านวัตถุประสงค์ ทิศทางทางธุรกิจ และการสร้างรายได้

2. การจัดบันทึกข้อมูลทางการเงินบัญชี เป็นการสร้างระบบข้อมูลทางการเงิน รวมทั้งการควบคุมรายรับรายจ่าย และการวางแผนทางด้านภาษีอากร

3. การกระจายอำนาจ เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบให้กับบุคลากรในระดับต่างๆ ภายในองค์กร การสร้างระบบแรงจูงใจในการทำงาน รวมถึงการจัดทำนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เพื่อให้พนักงานเข้าใจในภาระและผลประโยชน์ของตนเองอย่างชัดเจน

4. การประเมินลูกค้า พยายามค้นหาวิธีการที่ทำให้ลูกค้าพึงพอใจ ข้อมูลเหล่านี้จะทำให้กิจการสามารถสนองตอบต่อความต้องการของลูกค้า

Scarborough และ Zimmerer (1996, 42-44) มีความเห็นว่าการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จไม่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่มีบางประเด็นที่แตกต่างออกไป ได้แก่

1. ความเข้าใจในธุรกิจของตนเองอย่างลึกซึ้ง การดำเนินกิจการใดๆ ผู้ประกอบการจะต้องค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตนเองตลอดเวลา เพื่อทำความเข้าใจธุรกิจของตนเอง

2. การจัดการทางการเงิน ผู้ประกอบการควรสร้างระบบข้อมูลทางการเงินและนำมาใช้ในการตัดสินใจในการเริ่มต้นกิจการ การจัดการเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนให้เพียงพอเป็นเรื่องสำคัญ

ความล้มเหลวของการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการศึกษาของ Hodgetts และ Kuratho (1996, 19-21) สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลไม่เพียงพอ ผู้ประกอบการขาดข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาด

2. การขยายตัวของกิจการอย่างรวดเร็ว ทำให้การขยายตัวของการใช้ทรัพยากรไม่สอดคล้อง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านการจัดการและการเงินตามมา

3. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า กิจการไม่สามารถตัดสินใจวางแผนทางการตลาดและการให้สินเชื่อกับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความล้มเหลวในการหาตลาด กิจการยึดกลุ่มลูกค้าเก่า หรือนั้นตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงทำให้การกระจายตัวของสินค้าและลูกค้าไม่มาก

5. ขาดข้อมูลการวิจัยตลาด กิจการไม่มีการศึกษาข้อมูลทางการตลาดอย่างเพียงพอ ทำให้การตัดสินใจดำเนินการทางด้านการตลาดมีจุดอ่อน

6. ปัญหาทางด้านกฎหมาย กิจการไม่เข้าใจหรือพยายามหลีกเลี่ยงข้อกฎหมาย ซึ่งในระยะยาวจะมีผลผูกพันต่อเนื่องอย่างมาก

7. ความไม่เป็นธรรม กิจการเน้นสมาชิกในครอบครัวช่วยกันทำงาน ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติและการจ่ายผลตอบแทน ทำให้เกิดปัญหาการจัดการ

8. ขาดความสามารถทางด้านเทคนิค กิจการบางประเภทต้องการความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิคและความพร้อมในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านเทคนิค ดังนั้นการขาดความสามารถทางด้านเทคนิค จึงทำให้กิจการไม่สามารถแข่งขันได้

9. พึ่งพาความสามารถของบุคคลเพียงบุคคลเดียว โดยกิจการขนาดย่อมจะเน้นบทบาทของบุคคลเพียงบางคน ดังนั้นถ้าบุคคลนั้นมีปัญหา การดำเนินธุรกิจจะขาดความต่อเนื่อง

10. ขาดการจัดการที่ดี การจัดการเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินธุรกิจขนาดย่อม ถ้ามีปัญหาทางด้านการจัดการ จะกระทบถึงการดำเนินงานของกิจการ

ลักษณะของผู้ประกอบการคือ 1) เป็นผู้มีความต้องการความสำเร็จสูง ซึ่งจะเน้นแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการเริ่มต้นสร้างธุรกิจใหม่ๆ และพยายามสร้างความเจริญให้กับธุรกิจนั้น 2) มีความพร้อมที่จะเผชิญความเสี่ยง ผู้ประกอบการยอมลงทุนด้วยเงินทุนของตนเองเป็นการแสดงถึงการยอมรับในความเสี่ยงทางการเงินระดับหนึ่ง และ 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง จะช่วยให้สามารถต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรค (Longenecker, Moore, & Petty, 1997, 9-10) ลักษณะดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นลักษณะส่วนบุคคล แต่คุณลักษณะบางประการสามารถเสริมสร้างได้จากประสบการณ์การทำงานและการเรียนรู้เพิ่มเติม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาลักษณะเฉพาะที่สำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้

2. ศึกษาถึงความต้องการการพัฒนาตนเองของ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้

วิธีการวิจัย

1. การเลือกพื้นที่ศึกษาการวิจัยเรื่องดังกล่าวนี้
กำหนดพื้นที่การศึกษา 14 จังหวัดในภาคใต้ เนื่องจาก

1.1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็น
มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ จึงควรศึกษาและทำ
ความเข้าใจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่ใน
พื้นที่ดังกล่าว เพื่อจะได้กำหนดบทบาท ความช่วยเหลือ
ทางวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค
อย่างแท้จริง

1.2 การเลือกพื้นที่เป็นตัวแทนการศึกษาของ
ภาคใต้ การวิจัยเลือกจังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และ
สงขลา เนื่องจากจังหวัดทั้ง 3 เป็นจังหวัดที่กระจาย
อยู่ในจุดสำคัญของภาคใต้ กล่าวคือ ภูเก็ตเป็นตัวแทน
ของจังหวัดทางตะวันตก สุราษฎร์ธานีเป็นตัวแทนภาคใต้
ตอนบนและตัวแทนของจังหวัดทางตะวันออก และสงขลา
เป็นตัวแทนภาคใต้ตอนล่าง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ
ผู้ประกอบการจากภาคธุรกิจหลายสาขา เช่น ภาค
อุตสาหกรรม บริการ ค้าปลีก และค้าส่ง การสุ่มตัวอย่าง
ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดจำนวนประชากรเป้าหมายเป็น
ผู้ประกอบการธุรกิจในภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และสงขลา
จากทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมของแต่ละจังหวัด

สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ภาคใต้
และทะเบียนการค้าของจังหวัดนั้นๆ โดยคัดเลือกเฉพาะ
ที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น (พิจารณา
จากจำนวนคนงานและทุนจดทะเบียนของธุรกิจตามคำ
จำกัดความของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

2.2 กำหนดพื้นที่ที่จะเป็นตัวแทนของจังหวัด
โดยจังหวัดภูเก็ตได้เลือก อ.เมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ได้เลือก อ.เมือง และ อ.พุนพิน ส่วนจังหวัดสงขลาเลือก
อ.เมือง และ อ.หาดใหญ่ เป็นตัวแทนของจังหวัด

2.3 ในแต่ละจังหวัดที่กำหนดพื้นที่เก็บ
ตัวอย่างแล้ว จะแบ่งผู้ประกอบการธุรกิจเป็นภาค
อุตสาหกรรม บริการ และค้าปลีกค้าส่ง ตามภาพที่ 1

2.4 กำหนดจำนวนตัวอย่างของผู้ประกอบ
การธุรกิจ ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในขั้นตอนที่
1 ถ้าประชากรในส่วนใดมีมาก จำนวนของตัวอย่างใน
ส่วนนั้นก็จะมากตามไปด้วย

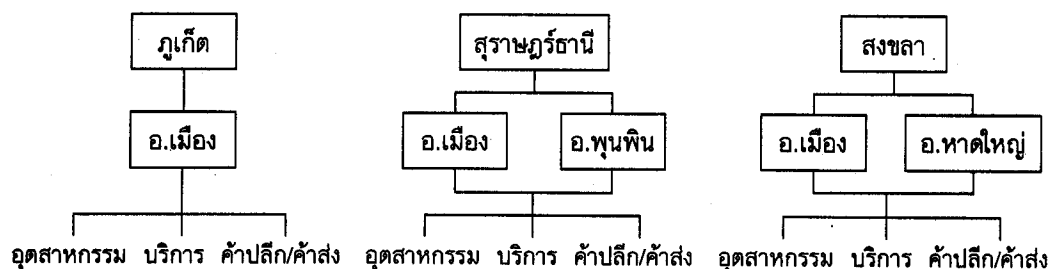
2.5 ทำการสุ่มรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างที่จะ
เก็บข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการของแต่ละจังหวัดคือ ภูเก็ต
จำนวน 80 ตัวอย่าง สุราษฎร์ธานี จำนวน 80 ตัวอย่าง
และสงขลา จำนวน 93 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือในการวิจัย ได้จัดทำแบบสอบถาม
เกี่ยวกับลักษณะและความต้องการฝึกอบรมของวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ ลักษณะแบบสอบ-
ถามแยกเป็นหัวข้อย่อยดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของกิจการ

3.2 ข้อมูลการดำเนินงานของกิจการ

3.2.1 การจัดการ

ภาพที่ 1 ผังการสุ่มตัวอย่าง (ผู้ประกอบการธุรกิจ)

3.2.2 การเงินและการบัญชี

3.2.3 การตลาด

3.2.4 การผลิตและบริการ

3.3 ความต้องการการฝึกอบรม

3.4 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ประกอบการ

คณะผู้วิจัยดำเนินการทดสอบแบบสอบถาม

ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา และแก้ไขแบบสอบถามจนอยู่ในขั้นที่สามารถนำมาประเมินลักษณะและความต้องการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและความต้องการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 253 ตัวอย่าง จากจังหวัดตัวแทนทั้ง 3 จังหวัด โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการกระจายของข้อมูลในแต่ละจังหวัดเป็นดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนข้อมูลที่จัดเก็บ

ประเภทธุรกิจ	จังหวัด			รวม
	ภูเก็ต	สุราษฎร์ธานี	สงขลา	
อุตสาหกรรม	25	35	40	100
บริการ	35	25	30	90
ค้าปลีก	15	15	18	48
ค้าส่ง	5	5	5	15
รวม	80	80	93	253

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในรูปของอัตราร้อยละ และการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้วิธีสถิติแบบ chi-square

ผลการศึกษา

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 3 จังหวัด คือ สงขลา สุราษฎร์ธานี และภูเก็ต สามารถสะท้อนภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาคใต้ได้ค่อนข้างจะ

สมบูรณ์แบบ เนื่องจากทั้ง 3 จังหวัดกระจายอยู่ ณ จุดที่สำคัญของภาคใต้ กล่าวคือ สงขลา อยู่ในภาคใต้ตอนล่าง สุราษฎร์ธานีและภูเก็ตอยู่ในภาคใต้ตอนบน สุราษฎร์ธานีอยู่ทางฝั่งอ่าวไทย แต่ภูเก็ตอยู่ทางฝั่งอันดามัน ประกอบกับทั้ง 3 จังหวัดเป็นจุดศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคใต้

ประเภทของกิจการจะเป็นลักษณะโรงงาน เนื่องจากสภาพของจังหวัดภาคใต้มีผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นหลักคือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน รวมถึงผลิตภัณฑ์จากทะเล ดังนั้นการจัดตั้งธุรกิจจึงเน้นโรงงานที่รองรับการผลิตทางการเกษตร ยกเว้นจังหวัดภูเก็ตและสุราษฎร์ธานี (โดยเฉพาะเกาะสมุยและเกาะพะงัน) มีการเน้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงเป็นผลทำให้เกิดธุรกิจประเภทการท่องเที่ยวขึ้น นอกจากนี้กิจการค้าปลีกค้าส่งจะเกิดขึ้นตามมาเพื่อรองรับธุรกิจหลักของจังหวัดนั้น และสนองตอบกลุ่มลูกค้าที่เป็นแรงงานของธุรกิจ

ลักษณะของวิสาหกิจ พบว่า ระยะเวลาการดำเนินงานของวิสาหกิจค่อนข้างยาวนาน ซึ่งเป็นผลมาจากประเภทธุรกิจ การที่ภาคใต้มีกิจการประเภทโรงงานหรือโรงแรม ซึ่งเป็นการลงทุนค่อนข้างสูง ดังนั้นความรอบคอบในการตัดสินใจ และการจัดการจึงเป็นไปอย่างระมัดระวัง จำนวนพนักงานมีไม่มาก ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 1-20 คน จำนวนเงินทุนส่วนมากอยู่ระหว่าง 1-30 ล้านบาท ยอดขายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 50,000-100,000 บาท ในช่วงขายดี และน้อยกว่า 50,000 บาท ในช่วงขายไม่ดี ซึ่งความแตกต่างของยอดขายนั้นเนื่องมาจากกิจการบางประเภทได้รับอิทธิพลของฤดูกาล การจัดตั้งกิจการเป็นเจ้าของคนเดียว เนื่องจากมีความสะดวก ง่ายในการจัดตั้ง ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งไม่สูง และสามารถตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเป็นอิสระ รูปแบบของการจัดตั้งสอดคล้องกับผู้ก่อตั้งกิจการ ซึ่งมักจะเป็นเจ้าของเอง แนวคิดของการสร้างโครงข่ายทางธุรกิจเน้นการติดต่อกับลูกค้า ส่วนรูปแบบการจัดองค์กรจะเป็นอย่างง่าย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดตั้งธุรกิจที่มีลักษณะเป็นเจ้าของคนเดียว การสืบทอดกิจการยังไม่มีแผนการวางแผนที่ชัดเจน แต่เน้นการรักษาสถานภาพของกิจการ เนื่องจากเป็นธุรกิจขนาดย่อม

การใช้เงินกู้จากสถาบันการเงินและเงินส่วนตัวจึงเป็นแหล่งเงินที่ค่อนข้างสำคัญ ผลกระทบทางเศรษฐกิจปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากภาคใต้มีการส่งออกและการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยช่วยทางด้านเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามยอดขายจะลดลงจากภาวะปกติ

เนื่องจากเป็นกิจการขนาดเล็ก มีลักษณะเป็นเจ้าของคนเดียว จำนวนพนักงานไม่มาก และรูปแบบการจัดองค์กรเป็นไปอย่างง่าย ดังนั้นการดำเนินงานของกิจการในแต่ละด้านจึงมีจุดอ่อน หรือผู้ประกอบการคิดว่าไม่ใช่ประเด็นสำคัญดังนี้

1. ด้านการจัดการ ผู้ประกอบการไม่สนใจเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การแก้ไขข้อขัดแย้ง การแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ และการจัดสวัสดิการ
 2. การเงินและบัญชี ผู้ประกอบการไม่สนใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์แหล่งเงินทุน การบริหารเงินทุนหมุนเวียน การวางแผนและจัดทำระบบข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจ
 3. การตลาด ผู้ประกอบการไม่สนใจที่จะมอบหมายหน้าที่ทางการตลาดที่ชัดเจน ทั้งทางด้านผู้รับผิดชอบ การวางแผนการตลาด และการทำกิจกรรมทางการตลาด
 4. การผลิต/บริการ ผู้ประกอบการไม่สนใจพิจารณาการนำเครื่องจักรมาทดแทนแรงงาน การหาวិธีการหาสินค้า/บริการทดแทนเมื่อไม่สามารถผลิตให้ทัน การส่งมอบ การวิเคราะห์แหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่น และการนำปัจจัยมาประกอบการเลือกอุปกรณ์การผลิต
- ผู้ประกอบการยอมรับว่าความสำเร็จของการประกอบธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง และเชื่อว่าปัจจัยที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จคือ การเสริมสร้างชื่อเสียง นอกจากนี้ยังยอมรับว่าความประทับใจของลูกค้าจะเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินธุรกิจ ถ้าลูกค้าประทับใจในทิศทางที่ดี ลูกค้าจะซื้อสัต์ต่อกิจการ แต่ถ้าลูกค้าไม่ประทับใจจะเกิดปัญหากับกิจการ การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันมีปัญหาทั้งทางด้านการเงิน การจัดการ การพัฒนาบุคลากร และลักษณะของธุรกิจ ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่าการพัฒนาความรู้ในทุกด้านประกอบด้วย การจัดการ การตลาด การเงินและบัญชี การผลิตและการเจรจาต่อรองมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการพบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. อายุ ผู้ประกอบการมีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่าช่วงอายุก่อน 30 ปี เป็นช่วงการเรียนรู้หาประสบการณ์ แต่ช่วงหลังจาก 40 ปี เป็นช่วงความรับผิดชอบครอบครัว และชีวิตผูกพันกับการทำงานประจำ คาดหวังผลตอบแทนจากการทำงานประจำ (รอโครงการบำเหน็จบำนาญ)
2. การศึกษา ผู้ประกอบการมีการศึกษาสูงชันส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ซึ่งการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีข้อสงสัยว่าเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้ประกอบการได้มากนักน้อยเพียงใด เนื่องจากจากผู้ประกอบการที่ดี จะมีคุณลักษณะเฉพาะตน
3. เพศ ผู้ประกอบการสตรีมีแนวโน้มมากขึ้น และขยายแนวทางการประกอบกิจการไปยังทิศทางที่ตนเองสนใจมากขึ้น อันเป็นผลมาจากโอกาสทางธุรกิจมีหลากหลายมากขึ้น ประกอบด้วยสตรีมีโอกาสด้านการศึกษามากขึ้น ดังนั้นทางเลือกของการประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของสตรีจึงมีมากขึ้น
4. ประสบการณ์ทำงาน ผู้ประกอบการมีประสบการณ์การทำงานค่อนข้างยาวนาน ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลาของการดำเนินกิจการ อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ทำงานจะมีความจำเป็นมากขึ้นเพียงใด ขึ้นกับว่าวิสาหกิจที่ดำเนินการต้องการประสบการณ์เฉพาะด้านอยู่ในระดับใด
5. เงินเดือน ผู้ประกอบการไม่กำหนดเงินเดือนให้ตนเอง เนื่องจากจากผู้ประกอบการมุ่งหวังผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจในรูปแบบของผลกำไร ความเป็นอิสระ และความพอใจ
6. ลักษณะครอบครัว ผู้ประกอบการเป็นกลุ่มผู้แต่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มอายุส่วนมากอยู่ระหว่าง 31-40 ปี และมีประสบการณ์ทำงานมานาน
7. ลักษณะเฉพาะที่ทำให้ประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับงานและธุรกิจ และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของต่างประเทศที่เห็นว่าการเข้าใจธุรกิจอย่างลึกซึ้ง และการมีโครงข่าย

ความสัมพันธ์ที่ดี จะมีผลทำให้ผู้ประกอบการประสบ
ความสำเร็จสูง

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีผล
การศึกษาที่น่าสนใจดังนี้

1. จังหวัดที่อยู่ของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมในภาคใต้ มีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1.1 *ประเภทของกิจการ* การดำเนินงานของ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเลือกประเภทกิจการ
ที่สอดคล้องกับสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจของจังหวัดนั้น
เช่น จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจ
พึ่งพาภาคเกษตร อุตสาหกรรม ต่อเนื่องจากภาคเกษตร
ดังนั้นการเลือกดำเนินกิจการจะมีลักษณะสอดคล้องกับ
สภาพดังกล่าว กลุ่มโรงงาน และกิจการค้าปลีก/ค้าส่ง
จึงมีอิทธิพลอย่างมากในการจัดตั้งธุรกิจ จังหวัด
สุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจไม่
แตกต่างจากจังหวัดสงขลา แต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมี
ลักษณะพิเศษคือ มีเกาะสมุยและเกาะพะงันเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนั้นการเลือกดำเนินกิจการจึงเป็น
การผสมผสานระหว่างกลุ่มโรงงานและกลุ่มการท่องเที่ยว
ส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้รับการส่งเสริมให้มีความเด่นทาง
ด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นประเภทกิจการจึงเป็นกลุ่มของ
การท่องเที่ยว

1.2 *ลักษณะทั่วไปของกิจการ* จากการศึกษา
พบว่า จังหวัดที่อยู่ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ไม่มีอิทธิพลที่ทำให้ลักษณะทั่วไปของกิจการในแต่ละ
จังหวัดแตกต่างกัน ยกเว้นยอดขายในปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่
ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ แต่ผลวิจัยพบว่า มีความแตกต่าง
ของยอดขายของธุรกิจในแต่ละจังหวัดแตกต่างกัน กล่าว
คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดสงขลา
มีระยะเวลาดำเนินงานค่อนข้างยาวนาน เนื่องจากมี
โรงงานซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างมีรูปแบบที่ชัดเจน
ลูกค้าไม่เปลี่ยนแปลงง่าย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมในจังหวัดภูเก็ตมีระยะเวลาดำเนินงานค่อนข้างสั้นกว่า
เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะต้องมีความรวดเร็ว
ทางด้านการปรับตัวและการเข้าและออกในอุตสาหกรรม
ประเภทนี้ไม่ยาก ดังนั้นอายุของกิจการจึงไม่ยาวนาน
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เป็นลักษณะผสมผสานระหว่างการผลิตและอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว ภาพเฉลี่ยจึงเห็นว่าอายุของกิจการอยู่ระหว่าง
กลาง

1.3 *ความต้องการฝึกอบรม* ผู้ประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในทุกจังหวัดมีความ
ต้องการฝึกอบรมไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทุกจังหวัดมี
ความต้องการอบรมในหัวข้อการตลาด การจัดการ การ
ผลิต การเงินและบัญชี ตามลำดับ

แต่ผลศึกษาพบว่า ความต้องการอบรมใน
หัวข้อการจัดการมีความแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด
กล่าวคือ จังหวัดที่ต้องการอบรมด้านการจัดการมากที่สุด
คือ จังหวัดภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ
ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต ซึ่ง
ส่วนมากเป็นธุรกิจบริการและค่อนข้างมีมาตรฐานสากล
มากกว่าธุรกิจบริการในอีก 2 จังหวัด

2. *ประเภทธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมในภาคใต้ มีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้*

2.1 *ลักษณะทั่วไปของกิจการ* จากการศึกษา
พบว่า ประเภทธุรกิจ มีอิทธิพลต่อลักษณะทั่วไปของ
กิจการดังนี้

2.1.1 *จำนวนพนักงาน* ธุรกิจประเภท
โรงงานและโรงแรมจะมีการจ้างงานมากกว่า ซึ่งตาม
ลักษณะของธุรกิจแล้ว ธุรกิจทั้งสองประเภทเป็นการใช้
แรงงาน แม้ธุรกิจโรงงานอาจมีการนำเครื่องจักรมาใช้
ทดแทน แต่ลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อมจะเป็นการใช้แรงงานมากกว่า ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางด้านการควบคุมต้นทุน

2.1.2 *จำนวนเงินทุน* ธุรกิจส่วนมาก
จะลงทุนไม่เกิน 30 ล้านบาท ยกเว้นโรงงานและโรงแรม
มีการลงทุนสูงกว่า ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของธุรกิจ
เนื่องจากธุรกิจทั้งสองประเภทมีการลงทุนในสินทรัพย์
ถาวรค่อนข้างสูง กล่าวคือ จำเป็นต้องมีตัวอาคารและ
เครื่องจักรมาใช้ในการดำเนินงาน

2.1.3 *รูปแบบการจัดตั้งกิจการ* กิจการ
ประเภทโรงงาน ร้าน/ภัตตาคาร จะเลือกรูปแบบการ
จัดตั้งกิจการแบบเจ้าของคนเดียว กิจการประเภทค้าปลีก/
ค้าส่งเลือกการจัดตั้งกิจการแบบห้างหุ้นส่วน ส่วนกิจการ
ประเภทอื่นเลือกการจัดตั้งกิจการแบบบริษัท จำกัด

2.1.4 โครงสร้างการจัดองค์กร กิจการประเภทโรงงาน โรงแรม และอื่นๆ มีการจัดรูปแบบองค์กรตั้งแต่แบบง่าย ๆ จนถึงรูปแบบที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นผลมาจากกิจการประเภทดังกล่าวมีลักษณะการจ้างงานมากและลงทุนสูง ทำให้เกิดความจำเป็นในการสร้างระบบการทำงาน

2.2 ความต้องการฝึกอบรม ผู้ประกอบการประเภทโรงงาน ค้าปลีก/ค้าส่ง บริษัททัวร์ ร้านอาหาร และโรงแรม มีความต้องการฝึกอบรมด้านการจัดการมากลดหลั่นกันตามลำดับ ผลการศึกษาพบว่า ประเภทกิจการไม่มีผลต่อการฝึกอบรมในหัวข้ออื่นๆ แต่อย่างใด

3. ระยะเวลาดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้

มีอิทธิพลต่อปัจจัยธุรกิจ คือ กิจการที่มีอายุยาวนานมากขึ้นทำให้ผู้ประกอบการรู้สึกว่าคุณภาพประสบความสำเร็จมากขึ้น

4. รูปแบบการจัดตั้งกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้

ผลการศึกษาไม่ปรากฏว่ารูปแบบการจัดตั้งกิจการมีอิทธิพลต่อปัจจัยต่างๆ แต่อย่างใด

5. ผู้ก่อตั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ มีอิทธิพลต่อปัจจัยต่างๆ ดังนี้

5.1 ลักษณะทั่วไปของกิจการ จากการศึกษาพบว่า ผู้ก่อตั้งกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีอิทธิพลต่อลักษณะทั่วไปของกิจการคือ กิจการที่ผู้ประกอบการก่อตั้งเองต้องการมอบให้ลูกหลาน กิจการที่บิดามารดาเป็นผู้ก่อตั้ง ลูกหลานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลต่อมีความเห็นว่าอยากขายกิจการมากกว่า

5.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ จากการศึกษาพบว่า ผู้ก่อตั้งกิจการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีอิทธิพลต่อข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ คือ กิจการที่ผู้ประกอบการก่อตั้งเองมักจะไม่นำเงินเดือนให้ตนเอง แต่ถ้าได้รับกิจการมาจากบิดามารดาจะมีการกำหนดเงินเดือนให้ตนเองในระดับที่สูงพอสมควร

6. ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ มีอิทธิพลต่อลักษณะของผู้ประกอบการ ดังนี้

6.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ จากการศึกษาพบว่า ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการดังนี้

6.1.1 ประสบการณ์ทำงาน ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จะเห็นว่าผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานมากขึ้น จะเห็นว่าผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจอยู่ในระดับพอสมควร ทั้งนี้เป็นไปได้น้อยกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์มากกว่า ย่อมเป็นผู้ผ่านปัญหาในการดำเนินการและวิธีแก้ปัญหามากกว่า

6.1.2 อายุ ผู้ประกอบการที่มีอายุมาก จะเห็นว่า เศรษฐกิจตกต่ำทำให้ยอดขายลดลง ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยเห็นว่าการขาดสภาพคล่องเป็นปัญหาที่กิจการประสบอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ

7. อนาคตของกิจการ

มีอิทธิพลต่อปัจจัยธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ กิจการร้อยละ 48.6 นิยมขยายกิจการ กิจการที่ประสบความสำเร็จมากจะเน้นการขยายกิจการมากกว่ากิจการที่ประสบความสำเร็จปานกลาง-น้อย

8. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ มีอิทธิพลต่อปัจจัยต่างๆ ดังนี้

8.1 ความต้องการการฝึกอบรม จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความต้องการการฝึกอบรมดังนี้

8.1.1 การศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นผู้ต้องการการฝึกอบรมด้านการจัดการมากกว่าช่วงระดับการศึกษาอื่น ทั้งนี้เป็นไปได้ว่า ผู้ประกอบการที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ใช่ผู้ที่เคยศึกษาวิชาชีพบริหารธุรกิจมาทั้งหมด อีกทั้งการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีก็มุ่งเน้นทางทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

8.1.2 ประสบการณ์ ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปี จะเป็นผู้ต้องการฝึกอบรมด้านการจัดการและการบัญชีมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาลักษณะและความต้องการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ นำมาสู่ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ความแตกต่างของลักษณะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาพบว่าในภาคใต้วิสาหกิจแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยความแตกต่างของวิสาหกิจในแต่ละจังหวัดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้มีข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างเพียงพอ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะการฝึกอบรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการการฝึกอบรม แต่มีปัจจัยหลายประการ เช่น จังหวัดที่ตั้งของกิจการ ประเภทกิจการ ข้อมูลทั่วไปของกิจการ ข้อมูลการดำเนินงาน ข้อมูลความต้องการการฝึกอบรม และข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ มีผลทำให้ความต้องการการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อ เช่น การจัดการ การบัญชี การตลาด การเงิน และการผลิต มีระดับความแตกต่างกันอย่างมาก การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมจึงควรนำผลการศึกษามาประกอบการพิจารณาด้วย

3. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ การศึกษาเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในต่างประเทศมีมากมาย ส่วนในประเทศไทยได้รับความสนใจไม่มากนัก การทำความเข้าใจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยอย่างชัดเจนเป็นเรื่องจำเป็น แต่การศึกษาควรเน้นการเปรียบเทียบกับต่างประเทศด้วย เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของวิสาหกิจขนาดย่อม อันจะนำไปสู่การสร้างหลักสูตรการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการไทยมากขึ้น

4. การศึกษาในระดับสูงขึ้น การศึกษาที่นี้เป็นการศึกษาภาพรวมทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นการศึกษาพื้นฐานข้อมูลของกิจการเป็นส่วนใหญ่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังมีข้อมูลที่จะเจาะลึกหลายประการ เช่น การตลาด การเงิน การบัญชี และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งคณะวิทยาการจัดการควรทำวิจัยที่ขยายผลการศึกษาต่อไป

สรุป

ลักษณะและความต้องการการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคใต้ พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีลักษณะเฉพาะของตนเอง รวมทั้งยังมิได้นำการจัดการมาใช้ในการดำเนินกิจการ ความสนใจทางด้านการฝึกอบรมการจัดการจะเน้นจุดอ่อนของตนเอง การนำปัจจัยต่างๆ มาศึกษาความสัมพันธ์ทำให้เกิดความชัดเจนของลักษณะและความต้องการการฝึกอบรม

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาภาพรวม และค่อนข้างเป็นข้อมูลพื้นฐานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้นการศึกษาวิจัยให้ลึกซึ้งมากขึ้นจึงเป็นเรื่องจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้. (2542). การให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่กิจ. การขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). สงขลา: ม.ป.พ.
- Blanchard, K., Schewe, C., Nelson, R., & Hiam, A. (1996). *Exploring the world of business*. New York: Worth Publish.
- Hodgelts, R.M., & Kuratho, D.E. (1996). *Effective small business management* (6th ed.). New York: The Dryden Press.
- Longenecker, J.G., Moore, C.W., & Petty J.W. (1997). *Small business management: An entrepreneurial emphasis*. Ohio: South-Western College Publishing.
- Scarbough, N.M., & Zimmerer, T.W. (1996). *Effective small business management*. New Jersey: Prentice Hall.